

Enheten för svarstjänst

Maja Todorovic, 010-730 96 27

maja.todorovic@av.se

Återrapportering av regeringsuppdrag: Förvaltning av register för företag som utstationerar arbetstagare i Sverige.

Arbetsmiljöverket ska, enligt regleringsbrevet för budgetåret 2017, lämna en redogörelse till Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet) innehållande:

1. Antal anmälda utstationerade arbetstagare
2. Antal utländska företag som gjort anmälningar till registret
3. I vilka länder arbetsgivarna har sitt säte eller hemvist
4. Antal anmälda utstationeringar
5. Beträffande vilka branscher eller tjänster utstationeringar har anmälts
6. Översiktlig beskrivning av den geografiska fördelningen i Sverige
7. Antal inspektioner som genomförts avseende anmälningar till registret av kontaktperson och utstationering av arbetstagare
8. En analys av resultatet från utförda inspektioner avseende utstationering.

Redogörelsen nedan kommer att följa dessa rubriker.

1. Antal anmälda utstationerade arbetstagare

Under år 2017 har 72 552 arbetstagare varit anmälda som utstationerade i Sverige. Det är en ökning med 52 procent jämfört med föregående år och den i särklass största ökningen jämfört med övriga år. Från och med den 1 juli 2013 till och med december 2017 har mer än 203 200 arbetstagare anmälts till registret. Antalet avser arbetstagare som har anmälts i olika utstationeringsuppdrag under perioden, inte unika arbetstagare, då samma arbetstagare över tid kan återkomma i flera uppdrag.

Under 2017 befann sig i genomsnitt 10 300 utstationerade arbetstagare i Sverige varje månad. Det är en ökning med nära 34 procent jämfört med föregående år då motsvarande siffra var 7 700 utstationerade arbetstagare per månad. Denna

ökning är den största ökningen, som vi har sett sedan vi började sammanställa statistik över utstationerade arbetstagare.

I uppgiften om antalet arbetstagare per månad kan en arbetstagare ingå mer än en gång i de fall en person återkommer i skilda uppdrag under olika perioder eller har ett uppdrag som sträcker sig över en längre period. Samma arbetstagare finns då på plats i Sverige under flera månader.

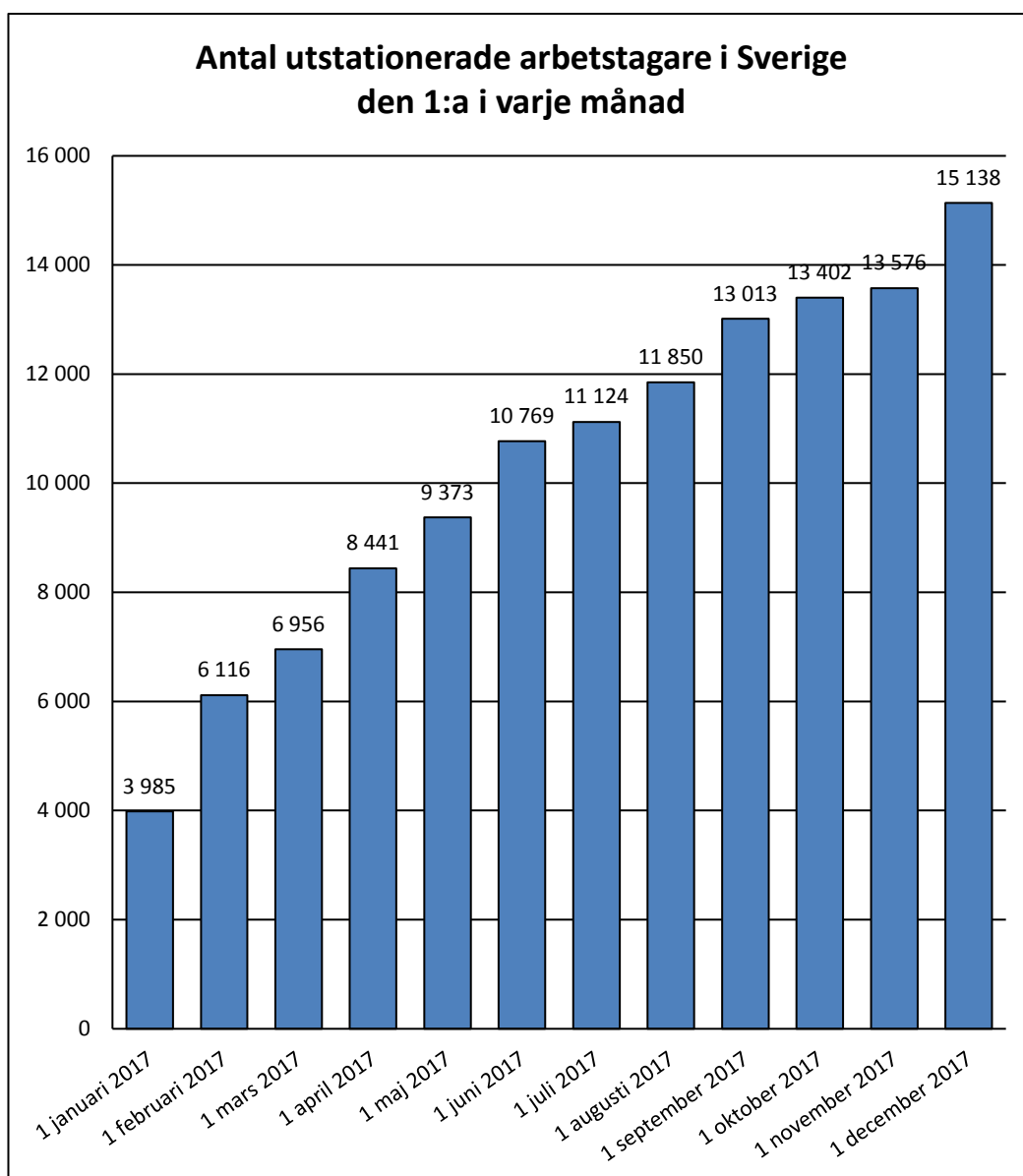

Diagram 1. Diagrammet baseras på de arbetstagare som har haft ett pågående uppdrag den första i varje månad under 2017. Källa: AV/Utstationeringsregistret

Utstationeringsperioden sex – åtta månader var den vanligaste under år 2017 och motsvarar en femtedel av alla anmälningar. Det är ett trendbrott, sett till tidigare år då utstationeringsperioden 10 – 29 dagar har varit den vanligast förekommande. Nästan hälften av alla uppdrag är kortare än två månader. Cirka tio procent av anmälningarna avser en utstationeringsperiod på minst ett år, precis som föregående år.

2. Antal utländska företag som gjort anmälningar i registret

Cirka 10 000 företagskonton har registrerats sedan starten den 1 juli 2013 och fram till och med 2017. I registret finns närmare 6 800 unika företag, vilket är drygt 1 100 fler än föregående år och ger en ungefärlig bild av hur många företag som finns representerade i registret. En stor andel av registrerade företagskonton tillhör större koncerner som kan ha ett hundratal företagskonton. Nya konton skapas även när kontoinnehavaren har glömt sin inloggning eller när en ny person tar över hanteringen av anmälningar.

3. I vilka länder har arbetsgivarna sitt säte eller hemvist?

I anmälan anges hemvist för det utstationerande företaget, vilket inte behöver vara representativt för nationaliteten på den utstationerade arbetstagaren. Det är arbetsgivare i nio länder som står för en majoritet av de utstationerade arbetstagare som har anmälts i registret. Av de 85 länder som finns valbara utstationerade följande länder flest arbetstagare till Sverige, under år 2017; Polen, Lettland, Litauen, Tjeckien, Indien, Tyskland, Estland, Finland och Slovakien.

Företag från Polen står för nästan 37 procent av alla anmälda utstationerade arbetstagare under år 2017. Detta är en ökning med 15 procentenheter och drygt 16 000 fler utstationerade arbetstagare jämfört med föregående år. Polska arbetstagare återfanns främst inom byggbranschen men även inom tillverkning.

Lettland, Litauen, Tjeckien, Indien, Tyskland, Estland, Finland och Slovakien stod tillsammans för nästan hälften av alla utstationerade arbetstagare i registret. Tillsammans med Polen står dessa nio länder för 82 procent av samtliga anmälda utstationerade arbetstagare, under året.

När registret introducerades under år 2013 var det möjligt att välja Sverige som utstationerande land. Sverige är sedan slutet av 2014 borttaget som valbart land i registret vid registrering av nya konton. De företag som redan angivit Sverige som hemland vid skapande av konto kan däremot fortsätta att anmäla

utstationeringar med Sverige som hemvist. Vi har under hösten 2017 informerat de arbetsgivare om att de har angett fel och bett dem att ändra till rätt land.

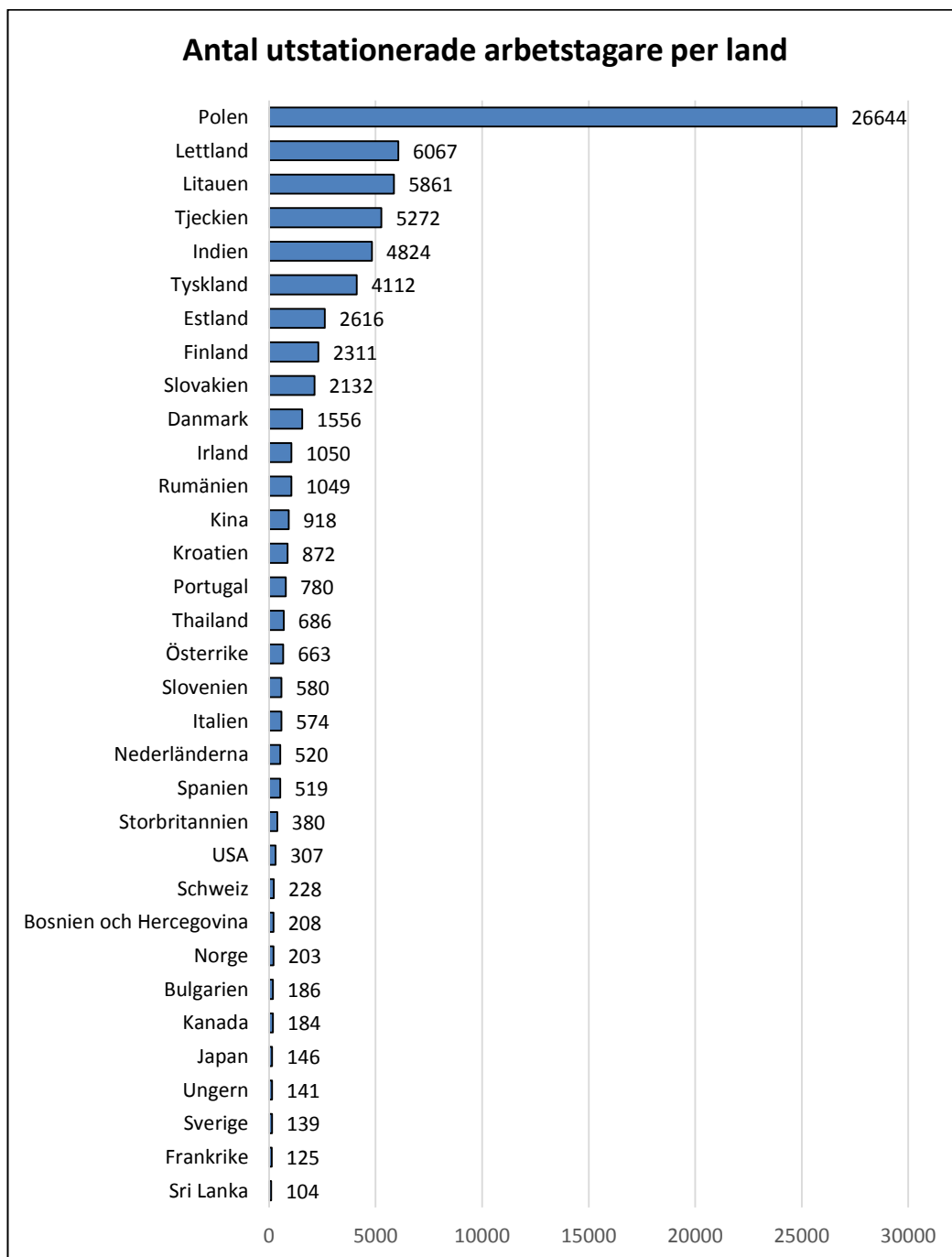

Diagram 2. Underlaget för diagrammet baseras på de arbetstagare som har haft ett pågående uppdrag under 2017 (totalt 72 552 personer). De länder som redovisas i ovanstående diagram har anmält minst 100 arbetstagare under 2017 och representerar 99 procent av samtliga arbetstagare, totalt 71 957 personer. Källa: AV/Utstationeringsregistret

4. Antal anmälda utstationeringar

Under 2017 pågick drygt 23 100 utstationeringsuppdrag. Jämfört med föregående år innebär det cirka 1 000 fler utstationeringsuppdrag och kan inte påstås utgöra en märkbar ökning. Med tanke på att antalet utstationerade arbetstagare har ökat så kraftigt, 52 procent fler jämfört med år 2016, har vi tittat närmare på sambandet mellan antal utstationerade arbetstagare, antal företag och antal utstationeringsuppdrag samt vad denna ökning kan tänkas bestå av. Vi drar slutsatsen att ökningen inte består av fler antal utstationerande arbetsgivare eller uppdrag utan snarare att de utstationerande arbetsgivarna skickar fler arbetstagare inom de befintliga uppdragen, för tillfälligt arbete i Sverige.

Totalt sedan den 1 juli 2013 har cirka 86 800 utstationeringsuppdrag anmälts till utstationeringsregistret.

5. I vilka branscher eller tjänster har utstationeringar anmälts?

I registret anges den bransch som motsvarar det arbete som ska utföras. Den lista som arbetsgivaren väljer ur bygger på svensk näringsgrensindelning (SNI 2007) och innehåller drygt 90 olika branscher.

De tre största branscherna för utstationerade arbetstagare var under året "Byggverksamhet", "Tillverkning" och "Informations- och kommunikationsverksamhet" och sysselsatte 84 procent av alla anmälda utstationerade arbetstagare.

Inom branscherna "Specialiserad bygg- och anläggningsverksamhet" och "Byggande av hus" sysselsattes närmare 55 procent av samtliga utstationerade arbetstagare under år 2017. Det är en ökning med tolv procentenheter för dessa två branscher. Branschen "Dataprogrammering datakonsultverksamhet o. d." var den tredje största branschen och sysselsatte nära åtta procent av de utstationerade arbetstagarna.

Inom "Reparation och installation av maskiner och apparater" återfanns nära åtta procent av de utstationerade arbetstagarna och det är en minskning jämfört med föregående år. Nedan presenteras ett diagram över de femton största branscherna.

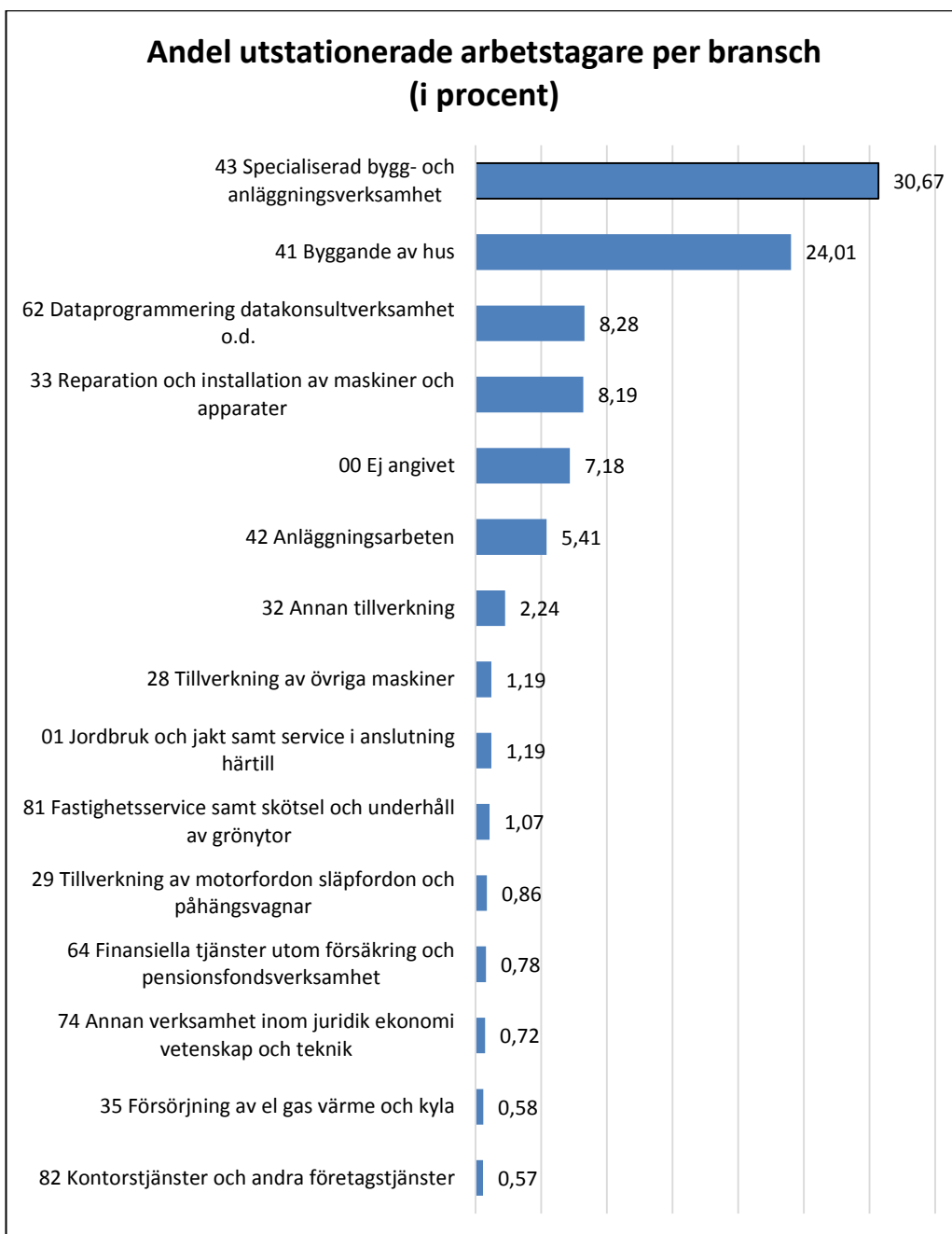
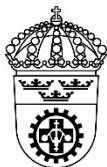

Diagram 3. Underlaget för diagrammet baseras på antal arbetstagare som har haft ett pågående uppdrag under 2017 (totalt 72 552 personer). De branscher som redovisas i ovanstående diagram representerar cirka 93 procent (67 419 personer) av dessa arbetstagare. Resterande 7 procent fördelas på 75 branscher. Källa: AV/Utstationeringsregistret

För att få en bild av hur olika branschgrupper är representerade, visar nedanstående tabell en sammanslagning av relaterade branscher. Sifferbeteckningen för de branscher som har slagits samman till branschgrupper, framgår av kolumnen "Bransch".

Branschgrupper	Bransch	Antal arbetstagare	Andel i procent
Byggverksamhet	41-43	43 596	60,09
Tillverkning	10-33	10 918	15,05
Informations- och kommunikationsverksamhet	58-63	6 457	8,9
Ej angivet	0	5 211	7,18
Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster	77-82	1 336	1,84
Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	69-75	928	1,28
Jordbruk, skogsbruk och fiske	01-03	919	1,27
Vattenförsörjning; avloppsrening, avfallshantering och sanering	36-39	805	1,11
Finans- och försäkringsverksamhet	64-66	573	0,79
Försörjning av el, gas, värme och kyla	35	418	0,58
Vård och omsorg; sociala tjänster	86-88	358	0,49
Utvinning av mineral	05-09	297	0,41
Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	45-47	243	0,33
Transport och magasinering	49-53	221	0,30
Fastighetsverksamhet	68	73	0,10
Utbildning	85	62	<0,10
Kultur, nöje och fritid	90-93	60	<0,10
Annan serviceverksamhet	94-96	46	<0,10
Hotell- och restaurangverksamhet	55-56	18	<0,10
Verksamhet vid utländska ambassader, internationella organisationer, o.d.	99	12	<0,10
Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring	84	1	<0,10
SUMMA:		72 552	100

Tabell 1: Tabellen baseras på antalet arbetstagare som har haft ett pågående uppdrag under 2017.

Källa: AV/Utstationeringsregistret

Antal utstationerade arbetstagare som anmäldes till registret under perioden 1 januari till 31 december 2017 inom "Byggverksamhet" var 43 596 personer och 10 918 personer inom "Tillverkning". Tillsammans innehöll dessa två branschgrupper cirka 75 procent av alla anmälda utstationerade arbetstagare under året (sammanlagt 54 514 personer). Det är en ökning med sju procentenheter jämfört med föregående år.

Branschgruppen "Byggverksamhet" har ökat med mer än 20 000 arbetstagare, jämfört med föregående år. Branschgruppen innehåller knappt 44 000 anmälda utstationerade arbetstagare vilket motsvarar 60 procent av totalen. Förändringen återspeglar sig i ett stort antal fler arbetstagare från Polen (cirka 15 000 personer) vilket även betyder att de övriga ländernas representation blir mindre, procentuellt sett.

Nästan hälften av alla arbetstagarna i branschgruppen (21 013 personer) kommer från företag i Polen. Men vi kan även se att arbetstagare från företag i Tjeckien (4 382 personer), Lettland (4 616 personer) och Litauen (4 216 personer) stod för en betydande andel inom branschgruppen "Byggverksamhet".

Tittar vi närmare på de tre branscherna som ingår i branschgruppen "Byggverksamhet", kan vi se att "Specialiserad bygg - och anläggningsverksamhet" står för den största ökningen, med 14 000 fler arbetstagare, jämfört med året innan. "Specialiserad bygg - och anläggningsverksamhet" blev därmed också den enskilt största branschen år 2017, med mer än 22 000 arbetstagare.

Av de 43 596 arbetstagare som återfanns inom branschgruppen "Byggverksamhet" fanns nära 40 procent (17 420 personer) inom branschen "Byggande av hus" och nio procent (3 922 personer) inom "Anläggningsarbeten".

Branschgruppen "Tillverkning" representeras av 23 olika branscher där fyra av de största branscherna som ingår representerar 83 procent av de anmälda arbetstagarna. Det enskilt största verksamhetsområdet är "Reparation och installation av maskiner och apparater" med totalt 5 942 anmälda arbetstagare. Här ingår exempelvis installation av industrimaskiner och utrustning, reparation och underhåll av olika transportmedel samt reparation av metallvaror, maskiner och apparater.

Den näst största branschen inom branschgruppen var "Annan tillverkning" inom vilken 1 622 arbetstagare utstationerades. Det tredje största verksamhetsområdet är "Tillverkning av övriga maskiner" där 865 arbetstagare sysselsattes. Företag från Polen (2 255 personer), Tyskland (1 692 personer), Litauen (919 personer) och Kina (643 personer) stod för den största andelen arbetstagare i branschgruppen.

Av de knappa nio procenten som sysselsattes inom branschgruppen "Informations- och kommunikationsverksamhet" återfanns cirka 93 procent (6 005 personer) inom branschen "Dataprogrammering, datakonsultverksamhet o.d.". Cirka 71 procent inom branschgruppen utstationerades från företag i Indien och det motsvarar en ökning med drygt 2 000 arbetstagare jämfört med föregående år.

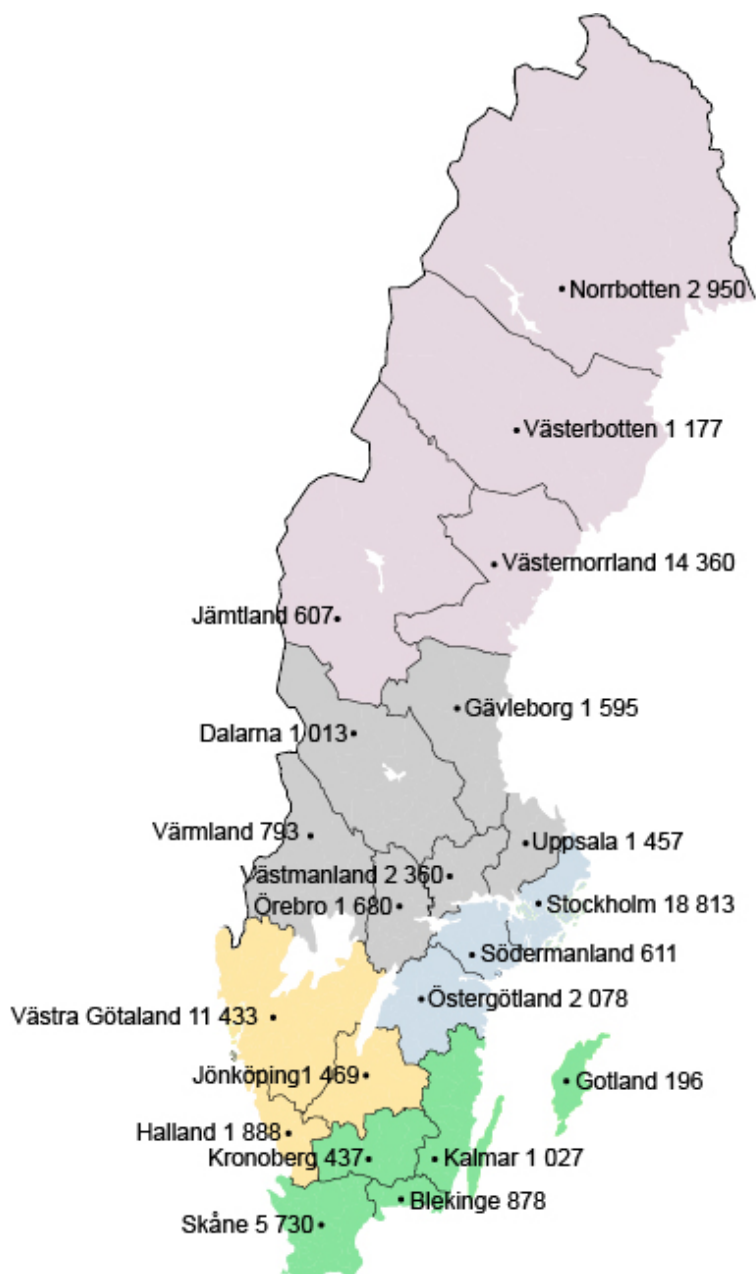
För 7,2 procent eller 5 211 arbetstagare hade ingen bransch angetts. Cirka 58 procent av de utstationerade arbetstagarna inom denna gruppering var utstationerade av företag i Polen (3 016 personer). Vi har under hösten 2017 tagit kontakt med de arbetsgivare som har inte har angett bransch för fler än 100 arbetstagare och informerat om SNI 2007 samt att de kan vända sig till Arbetsmiljöverkets svarstjänst ifall de har svårt att välja rätt bransch. På så sätt hoppas vi få ner denna siffra och kvalitetssäkra informationen i registret. Det är viktigt dels för att statistiken ska visa rätt bild av verkligheten och dels för att vi hittar rätt när vi söker i registret, tex. inför och vid inspektioner.

6. Översiktlig beskrivning av den geografiska fördelningen i Sverige

Kartan visar var i landet utstationerade arbetstagare har arbetat under året fördelat på län, för att ge en lättöverskådlig bild över den geografiska fördelningen. Färgerna representerar uppdelningen av inspektionsavdelningen som på Arbetsmiljöverket består av 5 regioner.

För år 2017 visar kartan att drygt 26 procent av alla utstationerade arbetstagare har arbetat i Stockholms län och 16 procent i Västra Götalands län. Nära åtta procent arbetade i Skåne län. Det betyder att nära hälften av alla utstationerade arbetstagare har arbetat i något av storstadsområdena Stockholm, Göteborg eller Malmö. Detta är en minskning jämfört med tidigare år.

Siffrorna visar att länen Örebro, Västmanland, Västernorrland och Jämtland har fått de största ökningarna jämfört med föregående år. Västernorrlands län står för den i särklass största ökningen, där antal anmälda utstationerade arbetstagare har ökat från 1 407 till 14 360 på ett år.

7. Antal inspektioner som genomförts avseende anmälningar till registret av kontaktperson och utstationering av arbetstagare

Under 2017 har vi vid inspektioner där vi träffat på utländska arbetstagare tagit in 95 faktaunderlag. Det kan vara flera underlag från samma tillfälle om arbetstagarna på plats har olika arbetsgivare. Utredningar pågår om det är frågan om utstationering. Antalet ärenden har ökat markant främst genom att de regionala teamen som inspekterar inom osund konkurrens lämnar underlag om eventuella utstationeringar. Vi är inte klara med utredningarna för 2017.

8. En analys av resultatet från utförda inspektioner avseende utstationering

I en del ärenden är det svårigheter i utredningen. Framförallt med att säkerställa vilket utländskt företag som är arbetsgivare. Vi har tidigare beskrivit detta i en skrivelse till Arbetsmarknadsdepartementet, enheten för arbetsrätt och arbetsmiljö, diarienummer 2016/ 058492. Det finns nu förslag på lagändringar som kommer att underlätta vårt arbete.